

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Pretiiul

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu post'a în lăintru monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,

se platestu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usoru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 24.

Sibiu, 24/5 Aprile 1879.

Anulu II.

Deschidere de prenumeratiune dela 1/13 Aprile a. c.

Acei domni abonati carii s'au prenumeratu la „Observatoriulu“ numai pre câte trei luni, adeca pâna la 31 Martiu st. v., sunt rogati a'si innoi abonamentulu pe 1/13 Aprile, pentru-câ se nu li se curme espeditiunea diariului.

Pretiuulu pe 3 luni pâna la 30 Iunie st. v. este numai 2 florini val. austriaca, éra pe urmatoriele 9 luni pâna la 31 Decembre 6 fl. În afara unde porto postei este duplu, diariulu nostru costa 22 franci pe 1 anu întregu, 11 franci pe 1/2 anu, sau în valuta austriaca 10 fl. pe 1 anu, 5 fl. pe 1/2 anu.

Precum amu anuntiatu de repetite-ori, pretiuulu se pôte transmite în bilete de banca austriaca, sau în bilete hipotecarie romanesci, sub cuverta sigilata în regula, sau prin mandate (asemnatiuni) postali.

Tôte abonamentele se adressédia de a dreptulu la Redactiunea „Observatoriului“ în Sibiu, piati'a mica Nr. 27.

În capital'a Bucuresci abonamentele se facu si la librari'a J. Szöllösy în piati'a teatrului.

În Craiov'a onoratu domnu professoru Sim. Mihalescu avu bunatate a luá asupra'si primirea si inaintarea de abonamente.

Espeditiunea de aici din locu se face cu mare precisiune; cu tôte acestea totu se intempla unele neregularitati pe la posta; noi împlinim cu tóta placerea ori-ce defecte, numai se ni se arate în 8 dile, computate din diu'a în care ar fi trebuitu se ajunga cutare Nr. la adres'a lui.

Redactiunea.

Causele inundatiuniloru.

Partea cea mai mare a omenimei isi are locuintiele sale asiediate în vecinatatea riurilor mari si mici. Ap'a este conditiune absoluta de existenta pentru totu ce se dice câ are viatia. Dara totu ap'a face relele cele mai mari, daca omulu nu se scie folosii de ea, si candu vine în furia, nu o scie sau regulá, sau nu i se dá din cale.

Dela începutulu lumei riurile au cursu totu

pe unde curgu astadi, câ-ci daca mai multe din ele în cursu de câte una sau doué mii de ani si-au schimbatu în câtuva albi'a, patulu, acea schimbare inse a fostu prea neinsemnata în proportiunea distantie ce percurgu, si apoi în fine ele se vérsa totu acolo, unde s'au versatu înainte cu multe mii de ani, cu câtiva chilometri mai în susu ori în diosu. Riurile de regula nu curgu în linia drepta, ci în nenumerate serpentine si cotituri; preste acésta ele în calea loru isi reserva spatiuri mai mici sau mai mari, preste care se revérse la timpuri anumite, sau si pe neasteptate, si atunci se dice, câ ele prin a loru in-si exundatiune facu locuitoriloru daune. Acésta împregiurare aduse pe ómenii la ide'a de a regulá riurile. Elementele inse nu prea au placere a se supune vointiei omenesci, si apoi vai de ómeni, daca nu voru sci tractá cu ele.

Intocma asia au patit'o ungurenii cu regularea Tisei. Acelu riu mare ce descinde din Carpatii septemtrionali, este fórté desfrenatu, mai alesu dupace înghive în siesurile Ungariei mai multe riuri destulu de mari ale Transilvaniei. Sute de mii de jugere (pogóne) a inundatu Tis'a totudeauna asia, în câtu nimeni nu a cutediatu a cultivá vreodata acelea tinuturi; ele inse au fostu folosite fórté bine câ locuri de pasiune a viteloru, mai multe balti de pescuitu, apoi stufulu (tresthia), tufe dese de rachita, spre adapostu fereloru selbatece, dara si talchariloru. În fine ómenii au venitu la ideea, câ totu ar fi bine a se mai strimtora Tis'a, în câtu spatiulu de inundatiune se'î remana multu mai pucinu.

Dn. maioru c. r. Ioanu Stefanoviciu, carele cunósce regiunile Tisei dintr'o lunga esperientia, tînuse înainte cu cincii ani o dissertatiune prea instructiva la societatea geografica din Vien'a despre regularea Tisei, inse asia, câ invetiaturile coprinse în aceea se potu aplicá la ori-care altu riu. Immens'a majoritate a natiunei romanesci este asiediatu cu locuintiele sale de a lungulu riuriloru din Daci'a si Panoni'a; de aceea în vederea teribilei catastrofe dela Seghedinu ne tînem de adeverata datoriu a reflectá pe lectorii nostrii la cestiunea regularei riuriloru cu atátu mai virtosu, câ aceea este pusa chiaru si fóra voia ómeniloru, la ordinea dilei prin puterile naturei si prin marile nóstre interese nationalu-economice. Afara

de acésta urmédia se fia regulata si Dunarea în interesu europénu; acea regulare inse are se exercitedie o infuintia atátu de mare, mai alesu asupra districteloru danubiane din Romani'a, în câtu voru avea se o simtia pe sute de ani înainte.

Dupa-ce Ungari'a veni pentru totudeauna sub domni'a Casei Habsburg, imperatulu Carolu VI fu celu de antaiu, care la a. 1722 chiamase inadinsu ingineri straini cu missiunea de a regulá riulu Tisei; aceia inse au datu preste resistenta cerbicósa din partea nobilimei si n'au scosu nimicu la cale. În anii 1772 sub Mari'a Teresi'a, 1784 sub Josifu II gubernulu érasii chiamá ingineri din Belgiu spre acelasu scopu; resistanti'a inse a fostu totu cea din dilele lui Carolu: „Noúe asia ne place, au disu ungurenii, se locuimu între balti si mocirle; locu de aratu si semenatu avemu destulu. Dupace com. Stefanu Széchenyi dela 1830 înainte deschisese lupta infocata pe terenulu economie nationale, în fine abia între anii 1843 et 44 se formara doué societati pentru regularea Tisei si se apucara seriusu de lucru; dara inginerii austro-unguresci se pricepura atatu de reu la lucrari hydraulice, în catu le începura de susu pe riu în diosu, si asia ei micósrara inundatiunile pe unde lucrá acum; inse ap'a luá cursu cu atátu mai repede spre serpentine, adeca obstaculele de mai la vale, se strimtorá între ele si innecá tôte tinuturile vecine. Protestele si processele, insocite de batalii si omoruri între locuitori, se inmultia pe fia-care anu. Atunci gubernulu chiamá dela Veneti'a pe unu renumitu hydraulicu anume Paleocapa, câ se'si dea parerea la faci'a locului. Se întielege, câ acesta declará de ignoranti pe toti inginerii si pe proprietarii de prin pregiuru si le dise, câ trebuea se începă regularea dela versarea Tisei în Dunare si asia se mérga treptatu în susu. Dara pâna în a. 1848 se pôte afirmá cu totu dreptulu, câ erau atatea Ungarii, câte comitate (Municipie); fia-care comitatu batea în pinteni si strigá, câ ele sunt suverane pe teritoriulu loru, nu suferé se le reguledie nici gubernu nici rege; daca li se innéca mosiile, satele si orasiile, aceea e treb'á loru, nu a gubernului, ele sunt suverane si pe innecatu.

Sub absolutismu afacerea regularei o luase în mana ministeriulu din Vien'a, dara totu între difficultati cumplite, pe care le facea proprietarii, éra inginerii pare câ au fostu farmecatú, câ se continue

Foisiór'a „Observatoriului“.

Cairoli s'eu devotamentulu pentru patria.

de: Petra-Petrescu

Motto: „Ce,“ întrebá Napoleonu celu mare pe madam'a Campan, o educátóre eminenta, „ce ne lipsesce, câ junimea din Franci'a, se capete o crescere buna?“ — „Mame“, respunse acésta. — „Éca“ strigá imperatulu frapatu, „unu sistemu de educatiune în unu singuru cuventu!“

Cine nu'si amintesce cu reverintia de nobil'a matróna romana Corneli'a, carea odinóira isi presentase amiceloru sale pe fiii sei, Tiberiu si Semproniu, dicéndu: acestia sunt comorile, acestia sunt thesaurii mei cei mai pretiosii.

Da, Corneli'a avea cuventu se se mandrésca, câ-ci prin crescerea buna ce dete filoru sei, ei devenira idoliu poporului, trairu si murindu pentru patria si binele comunu. Istori'a va pastrá în eternu numele Grachiloru, câ modelu de devotamentu si patriotismu. —

Cine nu 'si amintesce cu reverintia si pietate de cuvintele inspirate, pronuntiate de mam'a lui Stefanu celu mare, candu acésta, frantu de armi'a turcésca, se rentórce nóptea la castelulu domnescu, fiindu-ca 'si pierduse tóta speranti'a de invingere?

„Ce dici tu straine, fiulu meu e departe, Braciulu seu prin taberi mii de morti inparte... Déca tu esti fiiu-meu, nu 'ti sunt mama eu. . . tu aicea, fora biruintia! Nu poti câ se intri cu a mea vointia! Dorinti'a mamei este mandatu pentru fiiu, Stefanu se întórce. . . Lupt'a reincepe, Turcii sunt goniti, Cadu, câ nisce spice de securi loviti,

si, între Domnii románi, fruntea lui Stefanu este incununata cu o aureola stralucita, cu o coróna neperitóre. Magistr'a vietii ni'lu infacisíza sub falniculu nume de Stefanu celu mare.

Déca timpurile trecute sunt illustrate cu matróna si mame-modelu, cari si-au crescutu fiii în devotamentu pentru virtute, în iubire de patria si natiune, — gratia missiunei sante de femeia, tempulu modernu inca ne pôte presentá astfelulu de caractere exemplare, cari, în lupt'a pentru libertate, asemenea voru remané epochali în intréga istoria a omenirei.

Un'a din aceste femei, potemu dice, sánite, a fostu Adela'id'a Cairoli, mam'a fostului ministrulu-presiedinte alu Italiei, Benedetto Cairoli. Nascuta în Milanu la 1807 ea fu fiic'a contelui Benedetto Bono de Belgrate, barbatu onorabilu si stimatu. Inca din fraged'a tineretia ea remase orfana de tata. Ajungúndu etatea de 17 ani, fiindu cam debila de constitutiune, mam'a sa o tramite în Pavi'a la renumitulu profesoru de chirurgia Carlo Cairoli. Acésta, cumosetúdu-i inteligenti'a, blandeti'a si caracterulu ei nobilu, o luá de socia si avu cu ea cincii fii: Benedetto, Ernesto, Luigi, Eurico si Giovanni; celu mai mare nascutu la 1830, celu mai teneru la 1841.

Suferintiele Italiei pe tempulu acésta erau infiorátóre. Man'a de feru a lui Metternich apesá greu asupra Lombardo-Venetiei. Patriotii cari visau la revinsarea patriei erau exilati, ucisi, torturati s'eu spendiurati. Itali'a intréga éra o vale de suspine. Cairoli éra patriotu infocatu; nu mai pucinu soci'a sa Adela'id'a, carea din junetie éra inspirata de amorulu celu mai invapaiatu pentru patria si libertate si urmariá cu însufetíte luptele eroice portate de barbati si tineri pentru eluptarea independentíiei. Pana nóptea tardíu cetea ea la scrierile politice volante, ce se respandeau pe atunci, se ocupá inse si cu opuri strictu istorice, de istori'a patriei ei cu gloriósu-i trecutu din anticitate si evulu mediu. I-se stringea ánim'a, candu compará timpurile glorióse de mai nainte cu decadinti'a posterióra. Unic'a ei dorintia

érá, câ pe fiii se si-i póta cresce în folosulu patriei si natiunei nefericite, ceea-ce i-a si succesu.

Sosi anulu 48. În Itali'a se produse o fervere convulsiva. În 12 Ianuarie erumpe în Palermo o rescóla — dar curendu fu inadusita intr'o baia de sange. Ajungundu scirea acésta în Pavi'a studentii se aduna în biserici'a Gesú. Politi'a navalesce asupra loru, ii ímprasthia, se nasce tumultu, urmarea este o lupta crâncena între poporu si militi'a. La demonstratiunea acésta luá parte activa si Benedetto Cairoli, pe atunci june de 18 ani. Politi'a puse ochiulu pe densulu si érá se 'lu prinda, déca nu se refugiá inca la tempu în Piemontu.

Misicarea luá dimensiuni totu mai mari. Fora arme, ne-organisati, milanesii se sculara contra garnisónei militare compuse din 10 - 15 mii feciori bine disciplinati si proveduti cu 60 - 70 tunuri. Lupt'a sangerósa durá cincii dile; în fine cetatienii alunga pe soldati silindu-i se se retraga. Dupa desastrulu acésta austriacii parasescu Lombardi'a, prin urmare si Pavi'a, în care se constitue o deregutoriu provisoriu cu profesuru Cairoli în frunte. Acum se rentórce Benedetto acasa si în loculu natalu recruteza unu corpu de voluntari si pléca cu ei la Milanu pentru a se alaturá la armat'a sardica. Lupt'a avu succesu schimbatoriu pana catra mijloculu lui Augustu, candu, sosindu Radeczky, lombardianii fura éra subjugati de austriaci. Benedetto trecú în Piemontu, éra profesuru împreuna cu soci'a sa, se retrase în Gropello, unu orasielu micu în tienutulu Lomellini'a.

Dusimaniele incetara, inse numai, câ în primaver'a anului urmatoriu se erumpa c'o inviersionare si mai mare. În Marte începura de nou inamicitiele între Radeczky si regele Carlo Alberto. Prof. Cairoli sdruncinatu de suferintiele avute în a. 48 zacea bolnavu pe patu. Bubuitulu tunuriloru din dimineti'a dilei de 23 Marte strabatú din departare pana în odai'a lui. Resultatulu acestei dile fu nimicirea armatei sardice si cu dens'a a totoruru sperantieloru Italiei. Catastrofa nefericita atinse dorerosu ánim'a bravului patriotu, dóúe

cu regularea totu de din susu la vale. Dn. maioru Stefanovicu ilustra acelea erori cu câteva cifre demne de a se lua în cea mai de aproape consideratiune. Dunarea care inghite nenumerate riuri în albi'a sa, si-a rezervatu pentru toate casurile extraordinare între Petervaradinu, gur'a riului Caras, gur'a Tisei la Titel până la Panciova unu terenu de inundatiune de vreo 80 mii jugere (pogóne), în care încapu la 64 milióne stinjeni cubici de apa, cá si cumu ar fi disu omeniloru: Mesurati si vedeti, cá eu pe unde me pociu largi în voi'a mea, am o albia lata de 720 de stinjeni (la Sirnitia); pe la Belgradu m'am strimtoratu la 360 st., éra pe la portile de feru inamiciei mei milionari, adeca muntii, m'au redusu numai la 70 până în 80 de stinjeni. Pe unde se curgu eu, candu se topesce neó'a si candu sunt ploii multe, fóra terenu de inundatiune? Deci voi ómeni nepotintiosi, nu cumva se va faceti locuinte pe acelu terenu alu meu, cá ve înnece pe toti, tocma candu v'ati crede mai fericiți.

Chiaru asia era si cu Tis'a; ea în regiunea pe unde intrá în Dunare isi rezervase câteva miluri terenu de inundatiune, éra anume între Titel si Perlaz 2400 de stinjeni largime, pe care se scurgea în Dunare cumu ii placea ei, sau adeca dupa cumu o nutriá Carpatii cu apa.

Ce au facutu ómenii? teritoriulu de inundatiune alu Dunarei l'au strimtoratu asia de multu, în cátu au colonisatu acolo 9 sate de serbi si de bulgari. Totu asiá urmara si spre gur'a Tisei, unde o au lasatu numai de 200 stinjeni largime, si se facu în fatia cu Titelu unu satu nemtescu Rudolfsgnaden. De aci pe riu în susu dela Földvár (cetate de pamentu) până la Perlaz pe 12 miluri lungime, dela Jabály la Becikerek pe 3 miluri latime, locuitorii ridicandu obstacule tari pe terenulu de inundatiune alu Tisei, au inceputu a 'lu cultivá, adeca ará si semená cu atátu mai virtosu, cá pamentulu în sine este fórtu bunu, ingrasíatu, gunoítu de ape. Ce folosu inse, cá semenaturile si chiaru satele loru sunt supuse la inundatiuni fórtu dese, în cátu anume locuitorii dela Rudolfsgnaden ori-candú ploua câte trei dile mereu, ei isi incarca ce au prin casele loru si stau gata se fuga în cátrau vedu cu ochii.

Dnii ingineri au mai comisú si alta mare secatura, cá regulandu si Gur'a Mursiului la versarea lui în Tis'a, pentru-cá se nu strice câteva case de a le locuitoriloru de pre tiermulu stangu, în locu de a da apeii cursu pe Tis'a de vale, o indreptara asia, în cátu ii curma cursulu ei, ii ia din rapediune si o impinge în susu spre Segedinu.

dile mai tardu isi dete sufletulu si fú inmortentatu în capel'a de langa locuinti'a sa.

Deceniulu urmatoriu 49—59, a fostu unu tempu de umilintia pentru Itali'a. La 59 erumpe de nou rescol'a. Cairolii erau insufletiti de dorulu d'a se lupta pentru independenti'a patriei lor. Benedetto, celu mai mare, éra capulu „comitetulu nationalu“ mazzinistu, Ernesto, alu doilea, intrá cá voluntariu în regimentulu de venatori, organizati de Garibaldi; Benedetto, care intr'aceea aduná o ceta de voluntari studenti, urmá dupa densulu, si, de si 'n armat'a piemonteza avansase la rangulu de capitanu, acum unu singuru momentu nu pregetá d'a se luptá cá simplu gregariu în armat'a garibaldiana. Garibaldi, misicatu adencu de patriotismulu si devotamentulu lui, din obscuritatea-i voluntara ilu radica éra la rangulu de mai nainte. Alu treilea frate, Luigi, studiá la academi'a militara din Ivre, în momentul, candu erupe rescól'a fú inpartitu, cá oficiar în brigad'a Aost'a. Enrico, alu patrulu, avea abiá 19 ani, éra inse destulu de forte pentru a'si versá sangele pentru independenti'a patriei. Elu inca intrá în regimentulu de venatori garibaldiani, unde se aflau ceilalti doi frati ai lui. Numai Giovanni, alu cincilea, éra prea teneru pentru arme.

La 25 Maiu 1859 venatorii lui Garibaldi se lovira cu trupele lui Urban la Biune inferioare. Austriacii provediuti cu artilleria, de care italianii nu aveau, erau aprópe de trei ori mai multi, cá acestia. Dupa o scurta inpusicatura asupra sianturiloru, italianii dau navala cu baionetulu asupra austriaciloru. Cairolii erau totu de un'a în fruntea assaltatoriloru inbarbatandu-si camaradii cu cuventulu si cu fapt'a. La 5^{3/4}, dimineti'a, unu amicu alu familie, Gaspare Polli, intelnesce pe Ernesto pe siantu si 'lu intréba, ce scie de frati sei? Pe Benedetto l'am vediatu sanetosu, dar de Enrico nu sciu nemicu, fú respunsulu. Abiá díse aceste, se suná assaltu, si Ernesto alérga în capulu luptatoriloru, unde din intemplanerese tocma langa fratele seu Enrico si luptara ambi, umeru la umeru, — ajungúndu la lini'a inamica în erupsera „Viva l'Italia!“ În minutulu acest'a doue glóntie vrasimasie lovescu în pieptulu lui Ernesto, care si cade în braciule fratelui seu. Enrico depune o sarutare muta pe buzele moribundulu, cadavrulu i-lu incredintieza unui amicu, ér densulu se lupta cu desperare mai departe. Macelulu tienú trei óre si se terminá cu retragerea lui Urban. Corpulu lui Ernesto fú transportatu si depusu în cript'a familiara din Gropello. Éra celu d'antáiu Cairoli, care si-a versatu sangele pentru Itali'a.

(Va urmá.)

Pre langa regulari ticalóse, precum sunt acestea atinse aci fórtu pe scurtu, nu é nici o mirare, ca ori-candú vinu apele mari, se intempla între altele unu lucru din cele mai neasteptate, cá adeca, în locu cá Tis'a se se verse, de si mai incetu, în Dunare, tocma din contra, apele Dunarei ne mai potenduse versá în rezervoriele sale naturali, se inbuldiesce pe gur'a Tisei în susu dela Titelu până din susu de Segedinu, cu câte 2 urme pe de asupr'a apelor Tisei. Sciundu acestea, nu se mai póte mirá nimeni de catastrofa dela Segedinu si de altele câte mai potú urmá.

Spre a delatura reulu acestu infricosiatu, dn. maioru Stefanovicu cá barbatu de specialitate recomanda doue mesure radicali, adeca: 1) Tragerea unui canalu paralelu cu Tis'a pe distanti'a enorma, dela Sarmaru din riuul Somesiu, prin Biharul de vale până pe la Baziasiu, pentru-cá una cantitate mare de ape se nu mai mérga în Tis'a, ci pe canalu dreptu în Dunare; 2) largirea strimtoriloru dela Portile de feru pe teritoriulu triplu, ungrescu, serbescu, romanescu, celu pucinu cu câte 40—50 stinjeni, pe o distantia de câteva miluri de locu. Acestea doue lucrari gigantice aru costá multe milióne, ele inse aru folosi pe viitoru sute de milióne. Este numai intrebarea, cá largindu-se portile de feru până spre Turnulu-Severinului, ce schimbari essentiali aru urmá în albi'a si cursulu Dunarei de a lungulu Romaniei si Bulgariei până la Galati, cá-ci atunci rapediunea Dunarei dela Porti în josu ar fi neasemenatu mai mare, în cátu ar urmá firesce, cá se si mai sparga prin serpentine, se inneece insule mai mici si maluri mai asiediate.

Éra si proiectulu legii de magiarisare.

În Nr. precedente comunicaram lectoriloru rezultatulu lucruriloru comisiunii dietale din 27 Mart. În 5 dile situatiunea se schimbá cu totulu, cá-ci partid'a terroristica, urmasi'a demna a partidei terroristicé si crunte din anulu 1848, apucá pe de asupr'a. În sedintiele tinute până în 31 Martiu terroristulu arménu Aladar Molnár batú pe ministru din tóte positiunile asia, în cátu din proiectulu lui Trefort în comisiune, cassandu-se §§-ii 3 et 4, se formulara si substituirea în loculu loru alti, multu mai cumpliti. Terminulu peremtoriu de 6 ani, în care invetiarii (docentii) se fia obligati a invetiá limb'a magiara perfectur, se redusera numai la 4 ani, dupa care se fia obligati a depune examenu pedagogicu din trens'a. — În comunele amestecate cu magiari, auctoritatile bisericesci se fia obligate, cá indata dupa sanctionarea aceste legi, la denumirea de invetiarii si invetiatioe se dea preferentia aceluor individui de ambele sexe, care cunoscú limb'a magiara. Cu alte cuvinte: din 10—20 candidati sau candidate se nu se aplice individii cari voru fi invetiati mai bine si voru fi avutu portari mai demne, ci numai aceia, cari voru cunósce mai bine limb'a magiara.

Si apoi ne mai vorbiti de autonomii bisericesci si de biserica libera. Ce satira! Dupa §. 4 formulatu díl nou, mesurile politienesca aplicabili, asupra scóleloru elementarie dela orasie si sate, în care limb'a magiara sau nu se va propune de locu, sau nu de ajunsu, au se fia multu mai aspre decâtu cele prevediute în proiectulu ministrului. Preste acéstá §-ulu este stilisatu în termini asia de elastici, în cátu dupa acela nu numai personalulu scolasticu, ci si tóte auctoritatile eclesiastice au se fia date cu totulu în discretiunea auctoritatiloru politice, cá se pótaesercitá asupr'a loru supraveghiare politienesca cá si asupra delinquentiloru si criminaliloru ordinari, sau în casulu celu mai favorabile, archiereii si tóta preotimea voru fi tractati cá individui compromisi politicesce. Se intielege de sine, cá la noi, cá si la alte popóra, se voru aflá si ómeni fricosi, suffete servili, individui flamendi, carii n'au unde se'si plece capulu, din carii Aladar Molnár et Cpnia credú cá'si voru recrutá destui ieniceri.

Între acestea, în orasiulu Sarmaru din Ungari'a s'a decretatu limb'a magiara si pentru servitulu dumnediescu la romani si la ruteni, fóra cá auctoritatea episcopulu si a consistoriulu respectivu se fia fostu respectata, precum se vede din diariulu „Szamos“ Nr. 24 din 23 Martiu a. c. Despre acéstá inse cu alta ocaziune.

— Episcopulu Gherlei denumitu. — Monitoriulu ungrescu „Budapesti Közlöny“ din 30 Martiu publica denumirea rdslui D. Ioanu Szabo, canonicu în Oradea-mare, la demnitatea de episcopu alu Gherlei. Decretulu de denumire este datatu din 18 Februaru.

Revista politica.

Sibiu, 4 Aprilie st. n. 1879.

Pre langa cestiunile curente ale dilei, în tempulu din urma opiniunea generala a monarchiei se preocupa fórtu multu si în modu aprópe exclusivu cu trei mari si inportante evenimente, din cari fia care în parte este de unu interesu particularu si ardietoru, nu numai prin natur'a lor, dar mai multu inca prin urmarile lor eventuale.

Acele trei evenimente sunt: noele alegeri pentru Reichsratul din Vien'a, aniversarea de 25 ani a casatoriei Maiestatii Sale a imperatulu si ocupatiunea micsta a Rumeliei orientale.

Este lucru firescu, cá în fati'a momentóseloru alegeri parlamentare, diferitele partide si fractiuni se încépa de pe acum a se numerá, a isi mesurá poterile, a se organizá si a se prepará pentru lupt'a electorala. Scimu cu totii, ca în urm'a ocuparei Bosniei si a Hertiegovinei si a neintielegeriloru avute cu fostulu cabinetu Auersperg-Lasser partid'a asia numita, „fidela constitutiunii“, care se gerá a fi si majoritatea parlamentara, s'au descompusu în mai multe fractiuni, asia ca astadi în parlamentulu austriacu nu exista o majoritate compacta si disciplinata, cá ea este intemplatóre si din casu în casu asia, cá si politic'a c. Andrásy. Déca boemii voru participá, ceea ce se astepta, la viitórele alegeri si voru intrá în parlamentulu din Vien'a, apoi este mai multu cá siguru, ca gubernulu austriacu va potea contá pe o majoritate gubernamentalá, ce nu va mai fi a unei singure partide exclusivista si terorisatóre precum a fostu aceea a nemtiloru, ci viitórea majoritate va fi compusa din tóte elementele nationale, alu caroru corpu reprezentativu este parlamentulu din Vien'a. Dar' se póte intemplanerese cá de astadata nemtii centralisti se remana în minoritate cá pe tempulu cabinetulu Hohenwart si atuncea ne potemu astepta la lupte inversionate si la crise parlamentare provocate din partea opozitiunei nemtiesci malcontenta, rabulista si intriganta.

Totu dela rezultatulu alegeriloru viitóre va depinde si constituirea definitiva a cabinetulu austriacu, care astadi este mai multu numai unu cabinetu de afaceri, fara nici o programa politica bine definita. Missiunea actualulu cabinetu Stremayr-Taaffe se va terminá indata dupa alegeri si apoi va trebui se urmedie unu nou cabinetu, care se corespondia noiei majoritati parlamentare, déca până atuncea nu voru intreveni alte evenimente neprevediute, care se constrenga pe coróna se sistedie actual'a constitutiunea si se incredintiedie gubernulu unui cabinetu neparlamentaru, care apoi, schimbándose sistemulu, se inaugurede o noua politica atátu în afara cátu si înlaintru. Dar' tóte acestea sunt numai niste combinatiuni arbitrare si vage, pentru ca în „imperiulu inprobabilitatiloru“ lucrurile nu se desvolta cá în alte state constitucionale.

În cátu priveste pregatirile serbatoresci ce se facu pentru díu'a de 27 Aprilie, care va fi díu'a aniversara a casatoriei de 25 ani a Maiestatii Sale, apoi atátu în capital'a monarchiei, cátu si în tóte provinciile apartinetóre de coróna austriaca se manifestéda déjá până acuma unu zelu si unu devotamentu patrioticu, ce probéda iubirea si lealitatea cea mai sincera a tuturor cetatieniloru aceste monarchii, fara distinctiune de nationalitate, fatia cu tronulu si dinasthi'a habsburgica. Nu ne indoimu, ca si natiunea romana se va grabi la rendulu seu, a probá si cu acéstá ocaziune, ca ori cátu de mari sunt suferintiele si persecutiunile pe care le îndura dela contrarii sei, ea nu a incetatu a emulá în amorulu si lealitatea sa, fatia cu cas'a domnitóre austriaca, cu ori care din nationalitatile conlocuitoé se ca ea scie se facea prea bine deosebire între gubernu si dinasthia.

Mare si legitima trebuie se fia bucuri'a comitelui Andrásy vediendu, ca dupa multa framentare si batai'a de capu colegii sei n'au avutu incatru, si n'au potutu aflá unu altu midiolocu pentru deslegarea cestiunei Rumeliei orientale, decâtu se revina si se adópte acelu proiectu, pe care ilu presentase densulu inca la congresulu dela Berlinu. De pe atuncea c. Andrásy propuse, cá dupa ce armat'a russésca va evacú teritoriulu Rumeliei orientale, la terminulu ficsatu prin stíplulaiunile tractatulu dela Berlinu, acea provincia se fia ocupata de unu corpu de armata compusa din contingentele tuturoru poteriloru ce au semnatu acelu tractatu. Missiunea acelei armate avea se fia: mantinerea pazei si a ordinei publice între bulgari si turci si a supraveghii ducerea în deplinire a reformelor, care voru fi introduse în acea provincie, în poterea statutulu organicu, cu a carui elaborare a fostu insarcinata asia numit'a comisiunea européna pentru Rumeli'a orientala. Cu alte cuvinte era vorba despre o ocupatiune micsta, asia precum a fostu aceea dela Schleswig-Holstein întreprinsa de cátra Austri'a si Prussi'a în a. 1864.

Acestu proiectu este acuma de cátuva tempu discutatu cu multa infocare din partea diplomatiloru, a pressei europene si în specialu de cátra press'a austro-ungara, care afara de organele literare devotate comitelui Andrásy, refusa primirea acestui ou rosu, cu care ministrule de esterne voiesce se facea unu presentu de Pasci popóraloru monarchiei.

În sedinti'a de ieri a camerei deputatiloru din B-Pest'a presiedintele Koloman Ghycy si-a datu demisiunea în scrisu, atatu din postulu seu de presiedinte alu dietei catu si de deputatu. În loculu lui Ghycy diet'a, în sedinti'a de astadi si-au alesu de presiedinte pe fostulu ministru presiedinte Josef Szlavy. Acéstá schimbare în inprejurarile actuale este fórtu semnificativa.

Junctiunea drumuriloru de feru austro-romane.

Conventiunea incheiata cu Austro-Ungari'a.

Gubernulu Altetiei Sale Regale, Domnulu Romaniei, si Gubernulu Maiestatii Sale Imperatorele

Austriei, Rege alu Boemiei etc. si Rege Apostolicu alu Ungariei, considerandu ca drumulu de feru, de construitu in virtutea conventiunii din 31 Maiu 1874, de la Brasiovu la Ploiesci, prin Timisiu-Predealu, n'a potutu fi pus in exploatare la termenulu fisatu prin dis'a conventiune, au luat otarirea de a modifica, prin unu arangiametu aditionalu, unele clause din conventiunea dela 31 Maiu 1874, si au numitu, spre acestu fine, cá plenipotentiaru, adica :

Altetia Sa Regale Domnulu Romaniei pe d. Ionu Balaceanu, tramisulu seu extraordinaryu si ministru plenipotentiaru pe langa curtea din Vien'a etc.

Maiestatea Sa Imperiale si Regale Apostolica pe d. Iuliu Comite Andrassy de Csik-Szent-Király si Kraszna-Horca, consiliarulu seu intimu, ministru alu casei sale si alu afaceriloru straine etc.,

cari, dupa ce si-au comunicatu deplinele loru poteri aflate in regula, au convenitu asupra articoleloru urmatore :

Articolulu I.

Prin derogatiune la articolulu 4 alu conventiunii din 31 Maiu 1874, cele doue Gubernu se angagiédia a face se se construésca, fia-care pe teritoriulu seu, si a pune in exploatare lini'a dela Brasiovu la Ploiesci, prin trecetorea Timisiu-Predealu, la 1 Decembre 1879 celu mai tardiu.

Gubernulu Altetiei Sale Regale Domnulu Romaniei se angagiédia inca a legá, in modu provisoriu, aceste doue sectiuni prin unu servitiu regulatu de mesagerie, intre statiunile Sinaia si Campina, si de a'lu mantine pana la punerea in exploatare a liniei intregi.

Articolulu II.

Dispositiunile continute in articolulu 7 alu Conventiunii din 31 Maiu 1874, cu privire la stabilirea statiuniloru internationale comune, sunt abolite si se renuntia, de o parte si de alta, la cererile de rembursare a cheltueliloru ce s'aru fi facutu pana astadi in privinti'a acestoru statiuni.

In ceia ce privese servitiulu drumulu de feru la fruntarie, si operatiunile vamale, s'a convenitu ceea ce urmédia :

a) Pentru lini'a dela Timisióra la Turnu-Severinu, prin Orsiova (Verciorova), remiterea si primirea trenuriloru voru avé locu la Verciorova. Revisuirea vamala a bagagiiloru, voiagioriloru si a marfuriloru se va face, pentru Austro-Ungaria la Orsiova, si pentru Romani'a la Verciorova.

b) Pentru lini'a Brasiovu-Ploiesci, remiterea si primirea trenuriloru, precum si revisuirea bagagiiloru voiagioriloru voru avé locu, pentru ambele state deodata, la statiunea Predealu. Espeditiunea vamala a marfuriloru se va face, pentru Austro-Ungaria, la Brasiovu si, pentru Romani'a, séu la Ploiesci, séu la Bucuresti.

Gubernulu Altetiei Sale Regale Domnulu Romaniei se angagiédia a construi statiunile sale la Verciorova si Predealu in astu-feliu de modu, cá remiterea si primirea trenuriloru se se póta face acolo convenabilu, si se obliga, inca, a stabili in statiunea Predealu, cu cheltueli'a sa si pana la termenulu fisatu pentru deschiderea liniei intregi, instalatiunile necesare pentru biurourile si locuinti'a inpiegatoriloru ungari de vama si de politie, dupa indicatiunile ce Gubernulu ungaru va dá la timpu.

In ceia ce privese servitiulu, dintre si in statiunile dela granitia, administratiunile linielor de jonctiune respective, voru avé se incheie intre densele contracte de exploatare, care voru fi neaperatu supuse aprobării Guberneloru competente.

Articolulu III.

Fiuindu-ca lini'a Timisió-a-Orsió-a-Vercioró-a-Turnu-Severinu este terminata si a fostu déjà pusa in exploatare, pe teritoriulu ungaru pana la Orsióva si pe teritoriulu romanu pana la Verciorova, cele doue parti contractante s'au invoitu ca ea se fia data circulatiunii internationale imediatu dupa schimbarea ratificatiuniloru prezentei Conventiunii.

Articolulu IV.

Tote dispositiunile Conventiunii din 31 Maiu 1874, care nu sunt modificate prin Conventiunea de fatia, voru remané in vigóre.

Articolulu V.

Present'a Conventiune va intra in vigóre indata dupa schimbarea ratificatiuniloru, care va avea locu la Vien'a in celu mai scurtu termenu posibilu, si indata ce acesta Conventiune va fi obtinutu aprobarea Corporiloru Legiuitore respective.

Dreptu care, Plenipotentiaru au semnatu present'a Conventiune si au pusu pe densa sigiliulu armeloru loru.

Facutu la Vien'a, in dublu esemplaru, la 12/24 Martiu 1879.

(Semnatu) I. Balacénu.

(L. S.) (Semnatu) Andrassy.
(L. S.)

Pentru conformitatea traductiunii, ministru afaceriloru straine, I. Campineanu. „Rom.“

Romania.

Patriotismulu natiunei romane infaciosiatu prin date statistice.

Gubernulu si legislativele Romaniei prevedusera de multu, éra poporul ajutatu de sanetosulu seu instinctu naturale si de traditiunile strabune, simtine, cá in stadiulu in care se aflá cestiunea orientala si sub omnipotentia ideiloru moderne nici-unu tractatu europénu nu e in stare se'i asigure pe deplinu existenti'a si independenti'a, nici macaru pe unu 1/4 de secolu. Din acesta cauza, camerele incepu dela 1860 au cunoscutu marea necesitate de a se forma una armata respectabila, prin urmare a se si votá spre acelu scopu in fiacare anu sume mari, adeca cam a patr'a parte din veniturile terei. Cu tote acestea preparative de 16 ani Romani'a in a. 1877 nici nu era gata deplinu pentru unu resboiu cruntu si inca portatu afara din interitoriulu seu, nici'lu dorise de locu, ci tocma din contra, rugasera cu totii pe D-dieu, cá daca se póte, se mai tréca acelu paharu dela patria si natiune.

Elu nu a trecut. Resultatele se sciú. Ceea ce se sciá mai pucinu pana acuma, érau sacrificiele materiali aduse in a. 1877 de cátra natiune pe altariulu patriei pentru independenti'a si libertatea ei in dile, candu fostulu ministriu Catargiu inchieiasa bilantiulu cu unu deficitu mai mare decâtu oricandú alta-data, si candu tier'a fu silita a recurge si ea, cá multe alte, la harthia moneta, la biletele hipotecarie.

Din debaterile parlamentare tinate in septemai'a trecuta se aflá, cá campania din 1877 a costatu pe statulu Romaniei preste 50 (cincideci) de milione in franci. Suma mare acesta in comparatiune cu modestele venituri ale terei, mica inse de totu in asemenare, de es. numai cu spelele austro-ungurescu din Bosni'a sau cu ale ocuparei ducatelor Schleswig-Holstein in a. 1864. Atata numai, cá in Romani'a implini patriotismulu o multime de lipse ale armatei, intr'unu modu si in mesura, precum se intempla raru in vietia popóraloru.

Oficiulu statisticu alu Romaniei, pe langa alte lucruri ale sale a fostu insarcinat de cátra ministriu si cu compunerea de tabele, in care se coprindeu atatu sumele si obiectele adunate pentru armata pe calea requisitiunii conformu legéi de requisitiuni si pe langa pretiuri normale, cátu si totu ce au intratu cá oferte patriotice in bani si in obiecte. Dn. Alexandru Pencovicu, directorulu statistice generale nu si-a pregetatu a permite unu resumatu istoricu alu requisitiuniloru si ofrandelor; éra noi credemu cá vomu face adeverata placere lectoriloru, daca vomu reproduce din acelu operatu celu pucinu resultatele mai semnificative, care esu la milione.

„Acéstá publicatiune coprinde trei-diece si dóue tabele recapitulative, pe judetie si pe luni despre obiectele requisitionate si despre ofrandele primite pentru trebuintele armatei romane in cursulu resboiului cu turcii din anii 1877—1878.

„Timpu de siése-spre-diece luni, din 9 Aprile 1877 pana la 5 Augustu 1878, trebuinttele armatei Romane s'au indestulatu in parte cu articule de hrana si de transportu, requisitionate fara plata prin comunele urbane si rurale din Romani'a, in virtutea unei anume legi organice asupra requisitiuniloru militare, promulgata prin Monitorulu oficialu sub No. 93 din Aprile 1877; ér' alaturatele tabele statistice despre obiectele requisitionate in numeru de doue-diece, sunt alcătuite dupa sciintiele lunare, ce comisiunile mixte din judetie au comunicatu in modu oficialu ministeriulu de interne pe bazele instructiuniloru circulare cu No. 18.576, publicate prin Monitoru in diu'a de 25 Augustu 1877.

„Ele coprindeu in generalu intrég'a miscare a operatiuniloru noastre de requisitiune din tíera in tempu de siése-spre-diece luni pana la 5 Augustu 1878, candu armat'a romana a fostu pusa pe pecioru de pace, cu decretulu Domnescu sub No. 1.840, din care di au si incetatú a mai fi cu putere legea organica asupra requisitiuniloru militare, conformu art. 44 din chiaru acesta lege.“

In totalu s'au requisitionatu, anume: Vite 66.387 (berbeci si oi, 33.134; — boi si vaci, 26.099; — cai si epe, 7.129; — asini si catári, 20; — porci 5); — Pastrama si carne, 35.351 kilograme (27.750 ocale); — Carnati, 1.283; — Grau, 116.199 hectolitri 17.106 kile¹⁾; — Páne, faina si pesmeti, 650.194 kilogr. (510.402 ocale); — Porumbu, 18.162 hectolitri (2.674 kile); — Malaiu, 1.192.445 kilograme (936.069 ocale); — Brandia si cascavalu, 361.656 kilograme (283.900 ocale); — Fasole si alte legumi, 6.311 hectolitri (929 kile séu 371.600 ocale); — Sare, 328.849 kilograme (258.146 ocale); — Ordiu 195.388 hectolitri (28.764 kile); — Ovesu, 9.527 hectolitri (1.402 kile); — Fénu, 19.181. 274 kilograme (15.057.300 ocale séu 18.822 cara mari de mesura); — Paie, 1.783.005 kilograme (1. 399.659 ocale séu 1.755 cara mari de mesura); — Islaz, 409 hectare (286 falci séu 816 pogóne); — Coceni de porumbu,²⁾ 1.015 snopi; — Trasuri, 1.553; — Lutrii, 64; — Caru de transportu, 264.394; — Dile intrebuintiate in transporturi, 1.045.747 séu kilometri percurse 26,143.677; — Muncitori cu

¹⁾ Chila = 8 pana 8 1/4 galete de Ardealu á 64 cupe. 1 oca = 2 1/2 z. de Vien'a.

²⁾ Papusoiu, cucurudiu. Red. Obs.

manile, dile 53.676; — Lemne de cherestea,³⁾ 73.500; — Stie,⁴⁾ 19.100; Lemne de focu, 17.443 metri cubici (2.293 stángini); — Carbuni de lemnu, 429 kilograme (337 ocale); — Feru si alte metale, 8.905 kilograme (6.990 ocale); — Caiele,⁵⁾ 18.110; — Potcóve, 398; — Table de tinichea⁶⁾ 103; — Cabluri si cordage, 2.101; Vase si unelte de metalu, 5.259; — Putini si alte vase de lemnu, 1. 285; — Vase de pamentu 2.104; — Obiecte de sticla, 763; — Rogojini, 7.172; — Saci si traiste, 19.368; — Hamuri si hatiuri, 1.344; — Capestre, strenguri si fringhii, 2.541; Varu, 24.607 kilograme (11.316 ocale); — Sfóra, 2.774 papusi; — Caramidi, 581.790; — Prafu de pusca, 14.500 kilograme (11.382 ocale); — Lana, 813 kilograme (638 ocale); — Ghiatia 974 kilograme (764 ocale); — Bice, 294; — Trestie, 6.628 snopi; — Pansa, 110 bucati si 9.597 metri (14.395 coti); — Vinu 193 hectolitri 42 litri (349 vedre); — Rachiú si tiuca⁷⁾, 74 hectolitri 70 litri (597 vedre); — Otietu, 45 hectolitri (349 vedre); — Chirii de case si de páture⁸⁾ peste lei 22.000; — etc. Mai sunt alte requisitionate in numeru cu totulu neinsemnatu; care sunt insa trecute pe fiacare luna in tabelele alaturate.

Tabel'a sub No. 20 coprinde pe luni si pe judetie sumele de bani constatate de comisiunile mixte cá datorite de statu, spre a se plati obiectele ce s'au requisitionatu in tíera pentru trebuintele armatei romane, si care sunt generali semdate pe judetie in cele siépsrediece tabele lunare precedente. Din acesta tabela resulta cá sum'a despágubiriloru in totalu este de lei noi 11. 227.098.

(Va urmá.)

A siésea adunare generala ordinaria a institutului de creditu si de economii „Albina“,

tinuta in 28 Martiu 1879.

(Urmare si fine.)

Se da apoi cetire raportulu comitetulu de revisiune in urmatoriulu coprinusu :

Onorata adunare generala! Subsemnatulu comitetu de revisiune, esaminandu conformu §§. 57 si 58 din statute contulu profitulu si perderiloru, precum si bilantiulu institutulu de creditu si de economii „Albina“ pentru anulu 1878, au aflatu tote pozituniile in deplina consonantia cu registrele respective purtate cu tota esactitatea.

Ne luamu dar' voia a Ve propune: a aprobá computulu anualu pro 1878 si a dá Directiunei absoluturiulu.

In privinti'a inpartirii profitulu curatu, suntemu cu propunerea Directiunei de acordu, cá conformu §. 62 din statute se se inpartieasca: etc. (urméza proiectulu de distributiune ca mai susu *).

Sibiu, 18 Martiu 1879.

August Senor m. p. Antoniu Schiau m. p.
Dr. Aurelu Brote m. p. Joane Cretiu m. p.

Adunarea generala in unanimitate :

a) iá spre sciinta raportulu anualu alu Directiunei si raportulu comitetulu de revisiune;

b) aprobá computurile si bilantiulu anulu 1878;

c) da Directiunei institutulu si comitetulu de revisiune absoluturiu pe timpulu anulu 1878;

d) aprobá propunerea Directiunei din raportulu ei anualu despre distribuerea profitulu curatu de fl. 34.077.50 cr. in sensulu §. 62 diu statute si ficédia dividend'a anulu 1878 cu 9 1/2%, prin urmare alu siéselea cuponu alu institutulu dela 1 Juliu 1879 se va rescumperá cu 9 fl. 50 cr.

Sum'a de fl. 572.32 cr. rezultatu din bilantiu pentru scopuri de binefacere, se distribue in modulu urmatoriu :

1. Nenocitoriloru prin esundatiune din Szeghedinu	fl. 100.—
2. Reuniunei romane de cantari din Sibiu	„ 100.—
3. Fondulu pentru ajutorarea studentiloru miseri in casuri de morbu din Blasiu	„ 100.—
4. „Alumneulu nationalu“ din Timisióra	„ 50.—
5. Reuniunei romane de cantari din Oravitia	„ 50.—
6. Fundatiunei: „Nicolau Jiga“ din Beiusiu	„ 50.—
7. Unei eleve din monastirea „Ursulinelu“ din Sibiu, cá ajutoriu	„ 50.—
8. Pentru ajutorarea studentiloru saraci dela scolele din Nasaudu	„ 50.—
9. Spitalulu „Franciscu-Josefinu“ din Sibiu	„ 22.32
	fl. 572.32

Pretiuulu marceloru de presentia pentru anulu 1879 se ficédia cu 3 fiorini.

In Directiune se alegu d. d. Georgie Baritiu si Gregorie Mateiu (realesu), ér' in comitetulu de revisiune d. d. August Senor, Antoniu Schiau, Dr. Josifu Hodosiu, Dr. Aurelu Brote si Ioanu Cretiu.

In siedinti'a de dupa prándiu adunarea s'a ocupatu cu proiectulu Directiunei despre modificarea aceloru §§.

³⁾ Cherestea, cuventu turcescu, semnifica lemnu de lucru, de constructiune, de edificiu, lemnaria.

Red. „Obs.“

⁴⁾ sindile, scandurele de coperitu edificie.

⁵⁾ Caiea, caiella, cuiu, cuisioru (ital. chivello, portug. cavolha), in Rom. se numescu asia cuiele de potcóve, anume la cai. (Vedi Dict. acad.) Red. Obs.

⁶⁾ Tinichea, lamia, tabla de feru, feru-albu, lamina subtire de feru, cu care se copere casele sau din care se facu urlóie, tievi, buciume, Red. Obs.

⁷⁾ Vinarsu de prune.

⁸⁾ Patula, are trei semnificatiuni, aici e luatú in sensu de granariu, magazinu de bucate.

*) A se vedea in Nr. 23 alu „Observatoriulu.“

din statutele Societatii, cari se referescu la emiterea de scrisuri fonciare in sensulu articolului de lege XXXVI din anulu 1876.

Actionariulu Anania Trombitasiu propune in scrisu unu altu proiectu de modificare a statuteloru referitoriu la alte parti ale acelorasi, era nici decum la capitolulu despre scrisurile fonciare. La observarea presiedintelui si a mai multoru membrii din adunare ca propunerea, nefiindu adusa la adunare in form'a prescisa de statute nu se pote admite la desbatere si deliberare: D. Trombitasiu o retrage.

Se procede apoi la desbaterea pe articole a proiectulu Directiunei, carele, dupa unele modificari, se primesce cu unanimitate.

Cu acestea adunarea se incheia.

Sciri diverse.

(Carlotta Patti in Sibiu). Miercuri, in 1 Aprilie, avu locu in Sibiu multu asteptatulu concertu alu d-rei Carlotta Patti. Acesta stea, a careia lumina incepe a pali, este, dupa cum se scie sor'a celebrei cantaretie Adelina Patti, ex-marchiz'a de Caux. Ea este insocita in concertele, pe care le da pela noi, de pianistulu Loewenberg si de cellistulu de Munk. Publiculu numerosu si alesu, care asista la acelu concursu de artisti, a avutu ocaziune se admire art'a deosebita si scol'a brilanta a cantaretiei. Dar atatu mai e de admiratu in ea. Vocea se duce impreuna cu tinereti'a si cu ea renumele. Sunt ca cele din urma licariri ale unei lampe aprópe a se stinge. Aici trebue cautatu motivulu, pentru care au remasu publiculu relativu rece fatia cu o cantarétia de reume europénu. Succesulu serei, potemu dice, ca a fostu alu pianistulu Loewenberg, care intr'adeveru ne-a uimitu prin mecanismulu admirabilu si puterea herculica a degeteloru sale. Es-celentulu piano din fabric'a Ehrbar gema sub loviturile vigurose si neobosite ale artistului infocat. Dlu Munk ar fi meritatu pote mai multa recunoscintia din partea publicului. Fineti'a loviturei arcului seu, simtiulu delicatu, staccato de o curatienie admirabila si perfectiunea nuantieloru meritau pote mai multa atentiune. Singurulu defectu (?) alu seu este, ca n'a cautatu efectulu. Dar acesta, in ochii nostri este unu meritulu mai multu.

(Scandalu jidovescu in Iasi.) Cu ocaziunea imormentarii unui rabinu stradele pe unde avea se tréca conductulu funebralu erau intretiesute de unu furnicarulu de jidovime, asia ca pentru mai multe ore s'a fostu intreruptu comunicatiunea nu numai pentru trasuri, dar' si chiaru pentru cei calari.

Se dice, ca dupa o superstitiune stupida a jidoviloru, nu este permisu nici unei femei se se afle in calea processiunei funebrale a unui rabinu. Intre altele, o preotésa carea statea in port'a caseloru sale, curiosá de a veda mentionat'a processiune, fu inbrancita cu brutalitate pentru ca se nu fia fatia la trecerea carului mortuaru. Acesta fapta revoltatóre a provocatu cu necessitate incaerari seriose, cari aru fi luat unu caracteru si mai seriosu, deca nu sosea la tempu corpulu de geandarmi ca se restabilésca ordinea.

Pana acum au fostu arestati 24 jidovi, a caroru instructiune se face cu destula inteligentia si activitate. Tribunalele romane, mai pre susu de ori ce intolerantia religioasa, voru sci se si faca le tempu datori'a. Preotés'a care a fostu maltractata de catra jidovimea fanatica a fostu dusa la spitalu, unde se afla greu bolnava.

(Visita princiara la Bucuresti.) Miercurea trecuta a sossitu in capital'a Romaniei Alteti'a sa regala principele Oscar, mostenitoriulu tronulu Svedii si Norvegiei.

Regalulu óspe se va logodi cu principes'a Paulin'a de Waldeck-Pyrmont, care e óspetea curtii romane.

Post'a redactiunei.

Brasiovu. 26 Mart. Processel de presa sunt pana acumu numai doue, celu vechiu ce ni se trage dela Gazeta inca din Juliu 1877, de candu aparaseramu pe femeile romane de insulte, si va veni la curtea juratiloru in 18/30 Aprile a. c.; in celu nou dela Decembre totu mai decurge ascultarea de martori.

Brasiovu. 28 Mart. Ai uitatu ca socia-sa fusese magiara curata.

Beiusiu. 13 Mart. Se nu aiba nici-o grija. Informatiunile forte le locu

Juculu de diosu. Memorialulu ilu cunosceamu. Vomu cerca la siedintia menstruale; resultatu inse nu potemu promitte.

Jassi. Mart. 20. Asteptamu se tréca unde le, ca se ne remana era spatiu si pentru discussiuni scientifice si literarie. Se va pune la ordinea dilei limb'a nostra bisericésca mai pre susu de tóte.

N. in comit. Satmaru. 22 Mart. Li s'au trimisu. S'au turburatu forte tare, se pare ca le-au ajunsu cu atata.

St. Cloud, en France. Gr. Gr. Febr. Vomu primi cu mare multiamita. Mai pe largu prin posta. Cea mai caldurósa stringere de mana.

Cohalmu. 21 Mart. Dela Blasiu aceea si pretensiune. De aci inainte vi se va tramite.

Aciu'a. 26 Mart. S'a regulatu intocma.

Desiu. 22 Mart. Multiamita pentru informatiuni. Se intielege ca se aiba pacientia in acelu interregnum; éta inse ca a si incetatu. In catu pentru Institutulu, ómenii judeca strimbu mai virtosu din cauza, ca n'au cititu nici-o litera din statute si nu cunoscu nimicu din legea (codicele) comerciale, care léga pe directori fedelesiu si i supune la pedepse aspre. Dara la acesta materia incapu vorbe multe.

Valeni (Marmati'a). Nu noi, ci diariel magiare iau compromisu pana dupa urechi.

Caransebesiu 16/28 Mart. Se vedemu candu si cumu se voru realisá; atunci veti aflá, pote chiaru si din diarie.

Bucuresci, 13/25. Vedemu si noi ca amu datu in multe cuiburi de vespi, dara nu strica. Au creditulu ca le este permissa si portarea copilulu din fabul'a lui Esopu. In catu pentru dn. philologu se pare ca nu pote suferi nici apa rece. Ore mai bine iar fi caditu baia in apa clocotinda? „Schalbacheri“ nementiesci cunóscemu din nefericire mai multi de catu ar fi necesariu, scimu si ce este philologi'a loru de specula, de „Büchermarkt“ et Bücher machen. Se ne apere Ddiu de mai reu.

Rom'a, 26 Mart. Mare multiamita. Respunsu va urmá, indata-ce ne va veni o informatiune din capitala.

Satmaru 25 Mart. Ve rugamu a tramite acelu Nr. 24 din „Szamos“ pe spesele acestei redactiuni, la ambii mitropoliti si la toti episcopii diecesani de ambe confessiuni.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

Table with 2 columns: Instrument/Type and Price/Rate. Includes entries for Obligatiuni rurale, Imprumutulu Oppenheim, Creditu fonciariu (hipot.) rurale, etc.

Pesci scumbrii de Norvegi'a (Lachsheringe).

galbeni-auríi afumati, conservabili, in ladisióre de câte 5 kilogr., cu 1 fl. 85 cr; 3 ladisióre cu 5 fl. 30.*

Pesci Grasciori afumati (Speckbücklinge).

pr. 5 kilo circa câte 50 de pesci intr'o laditia, costa fl. 2.20, in câte 3 lad. fl. 6.30.

Se trimitu franco de porto la ori-ce statiune de posta din Austro-Ungari'a, pe langa platire la primirea marfei (rembursa).

Ottensen la Hamburg. 65. 1-3 A. L. Mohr.

Noi amu primitu pesci de calitatea acestora, si costa 1/2 pretiulu din bolta; pentru stomachu sanetosu cu gustu prea bunu. Se prepara mai multu ca salata cu cepa si otietu, se potu mananca si crudi. Red.

Banc'a gen. de asiguratiune mutuala „Transilvania“ in Sibiu.

Computulu incheiatu alu sectiunei I-e pro 1878.

Table showing Venituri (Income) and Esiri (Expenses) for Section I of 1878. Columns include item descriptions and numerical values.

Computulu incheiatu alu sectiunei II-e pro 1878.

Table showing Venituri (Income) and Esiri (Expenses) for Section II of 1878. Columns include item descriptions and numerical values.

Bilantiu in 31 Decembre 1878.

Table showing Active and Passive accounts for the balance on December 31, 1878. Columns include item descriptions and numerical values.

Dr. Wilhelm Bruckner m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Computele de susu si bilantiulu s'au aflatu in consonantia cu registrele respective.

Comitetulu de revisiune:

Iosifu Schuster m. p., consil. de fin. in pensiune.

Georg Mike m. p., directoru la direct. fin.

Dr. I. Nemes m. p., avocat.